

VPOV JUNI 2019

Biggennoteringen in een breder perspectief

Tekst: Vlaamse Producenten Organisatie Varkenshouders – Bron cijfers: VBP, DCA, Nord/West, bewerking VPOV

Beeld: Twan Wiermans

De Belgische en Nederlandse biggenprijzen vertonen een onderlinge correlatie van maar liefst 98,8 procent. Dit neemt niet weg dat er periodes zijn waarin de prijzen toch van elkaar weglopen. Dit was het geval in de tweede jaarhelft van 2018, waar de Nederlandse biggenprijs dieper wegzakte dan de Belgische biggenprijs. En in de eerste maanden van 2019 was het omgekeerde het geval, waarbij de Nederlandse biggenprijs feller doorsteeg dan de Belgische biggenprijs.

België heeft een tekort aan biggen

Hoewel België natuurlijk een specifieke markt is, kan de marktwerking niet onafhankelijk beschouwd worden van de ons omringende landen. België heeft net als Duitsland en Polen een tekort aan biggen, en moet dus biggen importeren. Nederland en Denemarken hebben een overschot aan biggen, en exporteren dus biggen. Specifiek voor België speelt mee dat voor de afzet van biggen 'de integratie' een belangrijke rol speelt. Indien we de integratievarkens zouden wegdenken, zouden we uiteraard een overschot aan biggen hebben.

Import uit Nederland

Maar doordat de integratie wel een belangrijk deel uitmaakt van de Belgische varkenshouderij, moeten er dus nog biggen geïmporteerd worden. En deze komen voornamelijk uit Nederland. Dat land exporteerde in 2018 maar liefst 6,8 miljoen biggen, waarvan ongeveer 1 op 7 naar België (en Luxemburg). Dit waren er in 2018 dus wekelijks 18.000 stuks. Voor 2019 ligt dit cijfer iets lager, op ongeveer 16.500 stuks per week.

Maar door deze nauwe handelsrelatie met Nederland is het logisch dat de noteringen in België en Nederland een zekere correlatie vertonen. Vandaar dat VPOV op regelmatige basis de Belgische biggennoteringen vergelijkt met de Nederlandse (en ook de Duitse) biggennotering.

De Nederlandse notering

In Nederland wordt (sinds eind 2015) de toeslag uitgedrukt als een percentage van de basisnotering (de DCA BestPigletPrice). Dit houdt dus ook in

dat de toeslag in euro lager is bij een lage biggenprijs, en hoger bij een hoge biggenprijs. Ook belangrijk om te onthouden is dat deze BPP-notering een notering is op 25 kilogram, én, net zoals in België, exclusief btw.

De Duitse notering

De Duitse biggennotering, de Nord/West-notering, is eveneens een notering exclusief btw, en eveneens op 25 kilogram. Net zoals in België wordt de toeslag uitgedrukt in euro per big (en dus niet in procenten). Grootste verschil met België is het feit dat de Duitse notering veel minder 'erodeert' dan de Belgische biggennoteringen. Het spel met de toeslagen wordt in Duitsland dan ook heel anders gespeeld dan in België.

Hoge correlatie

Als we nu de drie noteringen onderling gaan vergelijken, zien we een duidelijke correlatie. De Belgische biggenprijs correleert voor maar liefst 98,8 procent met de Nederlandse biggenprijs (voor de periode vanaf begin 2016 tot en met heden). Met de Duitse biggenprijs is de correlatie over deze periode 94,3 procent.

Maar ondanks die hoge correlatie zien we wél verschillen, waarbij de Belgische biggenprijs, relatief gezien, nu eens hóger noteert dan de Nederlandse, dan eens lager.

Nu eens hoger ...

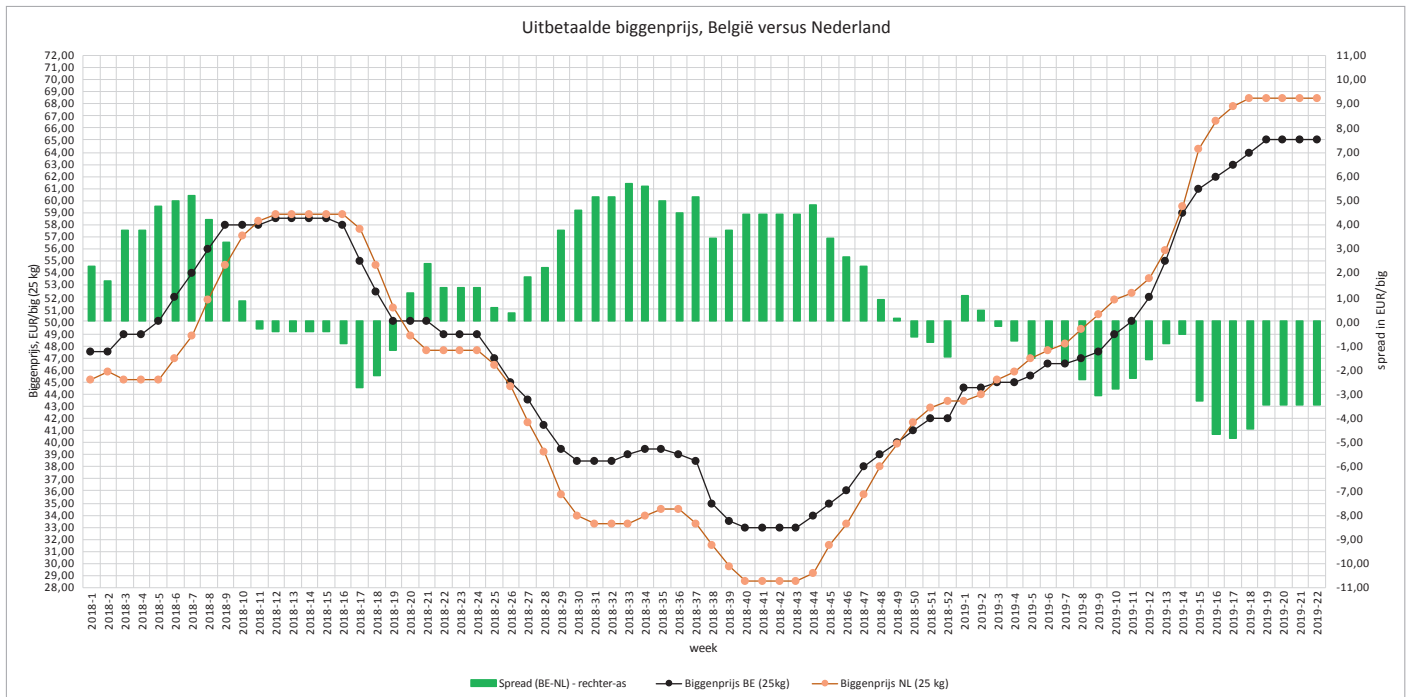
In grote lijnen kunnen we stellen dat de Nederlandse biggenprijs meestal volatieler is dan de Belgische biggenprijs. In een neergaande markt zakt Nederland dieper weg, en in een opgaande markt stijgt Nederland feller door. De reden hiervoor is dat Nederland een biggen-exporterend land is. En ook het systeem van procentuele toeslagen versterkt dit effect.

Traditioneel sukkelde de biggenmarkt vanaf het begin van de zomervakantie in een neergaande markt. Dat was in 2018 niet anders. Een zwakke vlees-

Belgische noteringen

In België zijn er in wezen drie biggennoteringen: de Vlaamse Biggenprijs (VBP), de Danis-notering en de Sint-Truiden-notering. Daarnaast hebben enkele partijen nog een eigen notering, maar er kan verondersteld worden dat die per definitie volgend is.

De VBP-notering ontstond vijftien jaar geleden, en is sindsdien gestaag uitgegroeid tot de leidende notering. Deze notering komt tot stand in een zogenaamde Prijzencommissie. Deze commissie is samengesteld uit 10 personen. Drie personen die de producentenzijde vertegenwoordigen, drie personen die de koopzijde vertegenwoordigen en drie handelaren die de biggenhandel vertegenwoordigen. Tezamen met één voorzitter wordt zo een evenwicht bewerkstelligd tussen vraag en aanbod in de markt. Belangrijk is dat alle partijen ook allemaal actief zijn op de biggenmarkt. Deze Prijzencommissie komt wekelijks samen op woensdagavond om 19u00. En het is iedere week opnieuw een uitdaging om een correcte basisprijs vast te stellen die gedragen kan worden door zowel aankopers als verkopers. ←

markt zorgde sowieso al voor niet veel animo op de markt. Daarbij kwam het erg warme weer in geheel Europa waardoor de groei bij de vleesvarkens vertraagde. Hierdoor kwamen er minder plaatsen vrij om biggen op te zetten, waardoor het biggenaanbod groter was dan de vraag, met verder dalende prijzen tot gevolg.

Doordat Nederland een exporteur is van biggen, accentueerde het biggenoverschot zich duidelijker in Nederland. Hierdoor zagen we dat de Nederlandse biggenprijs onder de Belgische kwam te liggen.

En dan kwamen we plots in zwaar weer terecht, met de vaststelling van Afrikaanse varkenspest (AVP) bij twee wilde zwijnen in Etalle. Dit beïnvloedde uiteraard de prijsvorming vanaf week 38. We zien hier dat zowel de Belgische als de Nederlandse biggenprijs daalt. Wat echter opvalt is, dat de Belgische biggenprijs ook in volle AVP-crisis nog steeds hoger noteert dan de Nederlandse. En dit ondanks het feit dat het onmogelijk werd om

Belgische biggen te exporteren en ondanks de één-op-één relaties die de transportbewegingen soms wat duurder maken.

Dan eens lager ...

Begin 2019 zagen we dan plots een verbetering van de biggenmarkt. Er begon zich een voorzichtige paniek meester te maken van de markt. De hitte in Europa tijdens de zomer had haar werk gedaan: relatief veel terugkomers bij de zeugen en een relatief hoge sterfte bij drachtige zeugen zorgden voor een duidelijke dip in het aanbod. Waardoor in Nederland de BPP-notering sterk begon te stijgen, en ook Duitsland knoopte aan met stijgingen. Aangezien de marktwerking in België minder vrij is, en het AVP-effect export van Belgische biggen duidelijk bemoeilijkte, speelde dit effect minder in België. In die context was het voor de Belgische biggenprijs dus niet mogelijk om de prijsstijging in dezelfde mate te volgen.

Berekeningen

In Vlaanderen zit er traditioneel een zekere stijging op de toeslagen. Dit betekent dat de basisnotering ieder jaar voor een stuk 'erodeert'.

Voor de jaren vanaf 2016 tot en met 2019 gaan we even uit van volgende toeslagen respectievelijk: 12 euro/big, 14 euro/big, 15 euro/big en 17,00 euro/big.

Voorts wordt deze notering verhoogd met 5 euro per big gezien de VBP-notering een notering is op 20 kilogram, terwijl de Nederlandse en Duitse notering beiden op 25 kg noteren.

De Nederlandse BPP-notering werkt met een procentuele toeslag. We rekenen hier met een toeslag ad 19 procent.

Voor de Duitse biggenprijs (ook op 25 kg) wordt een toeslag ad 8,00 euro/big geteld. ←

Toeslagen

De voorbije jaren zagen we op de biggenmarkt ieder jaar een stijging van de toeslagen tussen +1 en +2 euro per big. Begin 2017 was dit eerder +2, begin 2016 en 2018 was dit eerder +1. Er zit uiteraard enige variatie in de toeslagen die die betaald worden. Naast de 'commerciële onderhandelingsmarge' wordt de variatie bepaald door tal van factoren zoals: aantal en soort entingen, lotgrootte, genetica, kwaliteit/gezondheid, jaartoeslag of eenmalige toeslag, flexibiliteit in aantallen, enz.

Hoe dan ook, wat de gemiddelde toeslagstijging dit jaar zal zijn is moeilijk inschatten. Enerzijds zitten we nog steeds opgescheept met AVP bij wilde everzwijnen, wat als een zwaard van Damocles boven de Belgische (en Europese) varkensmarkt hangt. Anderzijds was er een duidelijke paniek omwille van een biggentekort in combinatie met sterk aantrekkende varkensprijzen omwille van China. Hierdoor is de markt in onrustig vaarwater terecht gekomen.

Binnen VPOV zullen we via de benchmark-rapporten hierop terugkomen in de komende weken, als de markt wat tot rust is gekomen. ←

VPOV-ledenwerking

Als producentenorganisatie poogt VPOV de werking van de markt bloot te leggen en te duiden. Ben je varkenshouder en wil je meer weten over de werking van VPOV? Zend dan een mail naar info@vpov.be met vermelding van je naam en telefoonnummer. Dan nemen we contact met je op.

Voor meer informatie: www.vpov.be